

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinae, Sacr. Theologiae, Ac I. V. D. Vticensis
Episcopi, Tractatus De Legitima Svmmi Pontificis
electione, iuxta Summorum Pontificum, praesertim
Gregorij XV. & Sanctiss. D. N. Urbani ...**

Bonacina, Martino

Lvgdvni, 1637

§. 2. A quónam Cardinales instituti fuerint, & ad quem creatio Cardinalium
pertineat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10669

& munera variata fuerint, & præsertim ad consilia Papæ adhiberi cœperint.

3 Ex quo licet inferre Cardinalatum in prima sui institutione, non solum esse dignitatem, ut aliqui arbitrâtur, verum etiam officiũ, cui semper annexa fuit dignitas; nam dignitas secũdum se est qualitas, seu conditio cui debetur honos, siue hæc conditio, seu qualitas fundetur in sãguine, siue in meritis, siue in Principis priuilegio; officium verò significat munus ad opus aliquod præstandum; quod si opus honorificum sit, vocatur dignitas; si sordidum, vel indifferens, non est dignitas; vide Cardinalem Tuscum *concl.* 7. Alban. *de Cardin. quæst.* 6. Azorium 2. *p.c.* 1. *quæst.* 8. & Sopranum loco citato. Martinum Laudensem *de Cardinal. tract.* 2. *quæst.* 17. Andream Barbatiam *de præstant. Card. q. i. n.* 11. & 33. & Iacobat. *de Concilio lib. i. art. i. num.* 246. & *lib. 3. art. i. num.* 76.

§. II.

A quónam Cardinales instituti fuerint,
& ad quem creatio Cardinalium
pertineat.

S V M M A R I V M.

- 1 Cardinales à quonam primò instituti fuerint.
- 2 Cardina

- 2 Cardinalibus Regia quasi dignitas competit.
 3 Cardinalium creatio ad quem pertineat.

PRIMA PROPOSITIO.

Hic loqui possumus de Cardinalibus
 in genere, vel de Collegio Cardina-
 lium; si loquimur de Cardinalibus in genere,
 qui ab initio instituti fuerunt ad custodien-
 dum introitum, & exitum hominum, vt di-
 ctum est §. *precedenti*, nihil certi definiri po-
 test, quia nullus rerum antiquarum Scriptor,
 & Historiographus de ipsorum origine men-
 tionem fecit, & nulli fides adhibenda est, nisi
 vel ipse audierit, vel Auctorem referat, à quo
 audiuit, & qui consuli possit: quanquam ali-
 qui putant Cardinales à Marcello *sub annum*
Christi 314. Alij à Pontiano *circa annum 360.*
 institutos fuisse. Alij aliter sentiunt; vide Man-
 fredum *de Cardinal. decisione 78.* Albanum
de Cardinalibus, quest. 234. Turrecrematam *in*
Clement. ne Romani. Barbatiam *in tract. de præ-*
stantia Card. quest. 1. Martinum Laudensem
quest. 27. & Iacobatium *de Concilio lib. 1. art. 1.*
num. 245. in tractatibus tomo 13. part. 10. Si verò
 loquamur de Collegio Cardinalium, seu de
 augmento, & dignitate Cardinalium S. R. E.
 probabilissimum censeo id à Syluestro Papa
 factum

factum fuisse; ratio est, tum quia persecutorum rabies Constantino regnante cessare cepit, & Papa Collegium Cardinalium qui sibi à consiliis starent, & rebus magni momenti definiendis ex officio præessent, sibi assiscere, & deligere potuit; tunc enim primùm causæ grauiores omnium Ecclesiarum ad Sedem Apostolicam liberè deferri cœperunt; tum quia Papa obtenta Vrbe à Constantino, & translatis Constantinopolim maiori ex parte Senatoribus, par fuit, vt sacrum Collegium Cardinalium institueret, vt sicut Senatores Imperatori assistebant, ita isti Papæ adessent, & controuersis definiendis operam darent, ob id Collegium Cardinalium sacer Senatus in iure nuncupatur.

Ex quo patet, probandam non videri opinionem illorum apud Albanum *quest. 5.* qui arbitrantur Papam, semper habuisse Cardinalium cœtum, quamuis enim Papa modò opera vnius, modò alterius vteretur, non tamen hinc sequitur Cardinalium cœtum ipsi adfuisse, sed certo astantium cœtu, & Collegio indiguisse, quod Collegium non solum ipse instituit, verum etiam pluribus auxit, & amplificauit, & in *cap. Præsul. 2. quest. 5.* statuit, vt Præsul non damnetur nisi cum 72. testibus, Presbyter Cardinalis, nisi cum 44. Diaconus verò

verò Cardinalis vrbis Romæ, nisi cum 27. Alij subseqentes Pontifices nouis priuilegiis sacrum Collegium locupletarunt, Innocentius IV. Galerum rubrum tribuit, illumque deferri iussit. Paulus II. habitus purpurei de-lationem præcepit ad indicandam Regiam dignitatem qua Cardinales gaudent; purpura enim olim utebantur Reges, Imperatores, & ij qui Regibus, vel Imperatoribus consanguinitate, affinitate vel necessitudine proximè accedebant.

2 Cardinalibus Regiam quasi dignitatem competere colligitur, tum ex *cap. felicis, de pænis in 6.* vbi inferentes iniuriam Cardinalibus tanquam rei læsæ Maiestatis puniuntur; tum quia sunt veluti vnum corpus cum Summo Pontifice, cuius corporis caput est Summus Pontifex, Cardinales membra: perspicuum autem est Summum Pontificem Regia, & Imperiali dignitate frui, tum quia ita sentiunt Iason. *l. centurio, ff. de vulgar. & pupillar. institutione.* Card. Iacobatius *de Concilio lib. 1. art. 1. num. 264.* Barbatius *de Cardinal. quest. 1. n. 24.* Albanus *de Cardinal. quest. 6. & 42.* Azorius *2. part. lib. 4. c. 3. quæsto 18. & 20.* Tuschus *tom. 1. lit. C. concl. 99. & seq.* Sopranus *lib. 1. cap. 10. §. 2. ad finè.* Martinus Laudensis *de Cardinal. q. 7. & 40.* Manfredus *decis. 19. & seqq.* & alij cõmuniter.

SECUNDA PROPOSITIO.

3 **C**reatio Cardinalium pertinet ad Papam, non ad alios; ratio est, quia nullibi reperitur hanc facultatem aliis concessam fuisse: ex quo sequitur primò Cardinales, seu Cardinalium Collegium non posse Cardinalem creare, quamuis enim ius habeant eligendi Papam, non tamen potestatem habent creandi Cardinales; & à disparatis, & diuersis non valet illatio, *leg. Papinianus exuli, ff. de minor.* Secundò sequitur Concilium Generale non posse creare Cardinales, vt patet ex ratione proximè allata; nisi fortè Concilium Generale auctoritate Papæ, cum huiusmodi facultate congregatum sit, ita Azorius *2. part. lib. 4. cap. 1. quæsto 7.* contra Iacobatum *de Concilio lib. 6. art. 7. quæst. 1.* & Manfred. *de Card. decis. 386.*

Rogabis vtrum Papa, absque Cardinalium assensu Cardinalem creare possit. Respondeo affirmatiuè, tum quia institutio Cardinalium est de iure humano, cui Papa ex vi coactiua non subiicitur; tum quia Papa potestatem suam à Christo immediatè habet, non ab homine; vsu tamen receptum est, vt Papa neminem ad Cardinalatus apicem promoueat, re Cardinalibus non communicata, creatio enim

enim Cardinalium res magni momenti est, Papa autem res magni momenti absque Cardinalium consilio expedire non solet, & cum ipse homo sit, aliorum consilio indiget, non verò consensu ad valorem actus, ita Felin. *in rub. de constit.* & alij apud Azorium *loco citato, & cap. 3. quæsto 19.* & apud Albanum *de Card. quæst. 39.* contra Baldum Archidiaconum, & alios apud præcitatos Doctores, & apud Barbatium *conf. 40. tom. 4.* apud Martinum Laudens. *de Cardin. quæst. 2. tract. 1.* & apud Manfred. *cap. 13.*

§. III.

A quónam Cardinales acceperint potestatem eligendi Papam, & quándónam eligere incœperint.

S V M M A R I V M.

- 1 *Cardinales à quónam facultatem eligendi Pontifices acceperint.*
- 2 *Apostoli quomodo Petrum in Pontificem elegerint.*
- 3 *Cardinales dicuntur habere facultatem eligendi Pontificem potius delegatam quàm ordinariam.*

4 *Cardina*